Slutrapport

# Utredning om förhållandet mellan ESS och ESS Jollesektion

Katarina Grenfeldt, Agneta Trygger, Lennart Niklason, Martin Björklund, Mats Eriksson, Kjell Jansson, Olle Lundgren, Fredrik Tengstrand

## Slutsats

Vår utredning visar att den nuvarande jollesektionen bedriver en från moderklubben helt självständig verksamhet och att den har alla de juridiska rekvisiten (det är en öppen förening, den har egna stadgar, den har en egen styrelse) som krävs för att bilda en egen ideell förening. Den enda begränsningen idag är att några personer i ESS Jollesektions styrelse väljs av ESS årsmöte. Detta vill vi ändra genom stadgeändring.

En viktig insikt vi fått genom denna utredning är att ESS styrelse är ansvariga för ESS jollesektion, men saknar styrmedel och insyn i ekonomi såväl som verksamhet. Nuvarande organisationsstruktur är inte hållbar med denna insikt.

Att försöka slå ihop föreningarna och begränsa jollesektionens handlingsfrihet ser vi inte som ett genomförbart alternativ.

## Bakgrund

ESS årsmöte fick en motion på årsmötet år 2011 att utreda förhållandet mellan modersällskap och jollesektion. Den utredningen ledde till ytterligare en motion till årsmötet år 2012, där styrelsen fick i uppdrag att fortsätta utredningen.

En utredning har nu gjorts, vilken föranlett förslaget om att låta ESS jollesektion välja sin egen styrelse och bilda en egen förening.

## Utredning av regelverk och dagsläge

Det finns idag inga lagar som styr hur ideella föreningar ska styras. Det finns däremot en del praxis. Vi har i vår utredning talat med Skatteverket, jurister, kommunen, läst dokumentation (se källförteckning) och kommit fram till att vår situation inte är unik. Det är vanligt att en sektion glider ifrån sin moderförening och blir alltmer självständig. Vad som normalt händer är antingen upplösning av sektionen eller ombildning så att sektionen blir en fristående förening.

En förening kan ha verksamheten uppdelad på flera sektioner, men det är fortfarande föreningsstyrelsen som ansvarar inför det enda årsmötet och gentemot myndigheter för hela verksamheten.

Av stadgarna för en förening skall framgå vem eller vilka som har rätt att teckna föreningen, exempelvis ifråga om avtal med banker och arrendeavtal och ifråga om att ansvara för att lämnade uppgifter till skattemyndighet och andra organisationer är korrekta.

# Slutrapport

Edvikens segelsällskaps jollesektion

- har egna stadgar, fastställda 22 mars 2004
- har egen styrelse, vald vid både modersällskapets och sektionens årsmöten enligt förslag från jollesektionens valberedning
- har egen ekonomi (huvudbok) samt tecknar egen firma
- har tecknat en förnyad överenskommelse med SBK om ansvarsfördelningen på Segeludden fr o m 10 november 2012
- ansvarar självständigt för redovisningen till skatteverket av arbetsgivaravgifter
- ansvarar självständigt för medlemsredovisning till Svenska Seglarförbundet och Riksidrottsförbundet
- ansvarar för ett eget medlems- och funktionärsregister
- är en juridisk person
- har egna inventarier i form av jollar

Detta betyder i praktiken att jollesektionen fungerar som en egen förening.

Att vara en juridisk person innebär att man kan ingå egna avtal och sätta sig i skuld. Ett exempel på att så redan har skett är att ESS jollesektionen har ett eget avtal med banken och står som ägare till sina konton. ESS kan alltså inte påverka detta, vi har inte ens rätt till insyn i jollesektionens konton. Som juridisk person har jollesektionen fått bygglov av stängsel på Segeludden och tecknat avtal med försäkringsbolag.

Enligt skatteverket kan en förening endast bestå av en juridisk person.

I frågan om en sektion är en sektion eller en egen förening är det viktigt hur tredje man uppfattar sektionen. I vårt fall är det tydligt att tredje man (de parter som upprättat avtal med jollesektionen) har uppfattat att de har upprättat avtal med ESS jollesektion och inte med ESS. Det är korrekt då jollesektionen är en egen juridisk person, och det styrker också tesen att de redan agerar som en fristående förening.

Vill ESS ha en sektion som vi inte på något sätt kan kontrollera, om inte sektionen själv vill och går med på att skriva om stadgar, minska sin handlingsfrihet etc? Svaret på det är att majoriteten av nuvarande styrelse inte känner sig bekväma med att ESS ska ha ansvar utan styrmedel och insyn.

Vad vill ESS jollesektion? ESS jollesektion vill fortsätta agera som en egen förening, och anser inte att ESS idag bidrar till deras verksamhet, förutom med en liten summa pengar. Den summan har varit oförändrad i många år och var från början till för att bidra till att täcka kostnader för huset på Segeludden. Idag täcker den summan bara en fjärdedel av elkostnaden och inget mer. ESS jollesektion skulle, om föreningsstrukturen ska fortsätta gälla, vilja se mer engagemang från ESS snarare än ett ökat ekonomiskt bidrag. Jollesektionens 201 medlemmar vill kunna välja sin egen styrelse.

De båda parterna har idag ingen direkt nytta av varandra. Barn till ESS medlemmar blir inte automatiskt medlemmar i jollesektionen, utan måste ansöka om medlemskap enligt jollesektionens stadgar. De får heller inga som helst rabatter, och kan inte få det om inte jollesektionens årsmöte beslutar om det. Jollesektionens medlemmar har idag inte heller förtur till varvsplatser eller ens medlemskap till ESS, utan måste ansöka om det enligt ESS

stadgar. Om detta ska ändras måste alltså båda parterna vara med på det och ändra i sina respektive stadgar.

Det finns naturligtvis en massa historik, men vi föredrar att titta på framtiden och hur vi vill att våra föreningar ska verka i framtiden. Vi upplever inte att vi får nya medlemmar till ESS tack vare att vi har en jollesektion. Vi ser snarare att orsaken är att vi har en väl fungerande båtuppläggningsplats och en förening där medlemmarna arbetar gemensamt för att sjö-och torrsättning ska gå så smidigt som möjligt. Vi tror att det är viktigt att vi fortsätter att fokusera på det vi är och vill vara bra på. Ungdomsverksamhet i Sollentuna är viktigt, men vi ser inte att den på något sätt skulle bli sämre om den drevs i en egen förening. Att vi idag röstar in styrelsemedlemmar till jollesektionen ser vi som en formalitet som är ytterst diskutabel ur en demokratisk synvinkel.

Kultur- och fritidsförvaltningen är mycket mån om att bevara och stötta jolleverksamheten. De föreslår också att ESS och jolles skall skriva ett nyttjanderättsavtal angående Segeludden.

.

# Konsekvensanalys

En ombildning av jollesektionen får följande konsekvenser

- Jollesektionen måste byta namn. Namnändring måste beslutas på jollesektionens årsmöte.
- Jollesektionen måste anmäla namnändring hos skatteverket, banken, riksidrottsförbundet, Svenska Seglarförbundet etc.
- Jollesektionens stadgar måste skrivas om och godkännas av deras årsmöte.
- Moderföreningens stadgar måste skrivas om och godkännas av årsmötet (motion föreligger vid detta årsmöte).
- Föreningarna måste ha varsin ekonomi (huvudbok) vilket de redan har.
- Föreningarna måste ha varsitt årsmöte, vilket de redan har.
- Föreningarna måste ha varsin styrelse, vilket de redan har.
- Huset på Segeludden har utnyttjats och underhållits av jollesektionen i årtionden. Moderföreningen använder endast huset för styrelsemöten samt lagring av dokumentarkivet. Hur detta ska hanteras i framtiden behöver utredas mer och styrelsen föreslår (i en motion) att det ska göras under år 2014.

En upplösning av jollesektionen och sammanslagning med ESS får följande konsekvenser

- Jollesektionen, som är en juridisk person, måste på ett årsmöte samt följande medlemsmöte ta beslut om att upphöra som förening.
- Jollesektionen måste sedan anmäla detta till skatteverket.
- Sedan jollesektionen frånsagt sig rätten att teckna firma för sina tillgångar måste dessa registreras hos ESS. Huvudboken måste utökas med ett flertal konton. Pengar på konton måste flyttas från en juridisk person till en annan.
- Alla jollesektionens 201 medlemmar måste registreras hos ESS.
- Samtliga 350 medlemmar måste registreras hos riksidrottsförbundet, Svenska Seglarförbundet och Saltsjö Mälarens Båtförbund.
- ESS stadgar måste skrivas om (förslag ej framtaget).
- Styrelsen i moderföreningen får ansvar för ungdomsverksamheten inklusive ekonomi, medlemsregister etc. Ansvar och arbetsuppgifter för styrelsen blir alltså väsentligt utökade. Dessutom har föreningens olika verksamheter i den nya formen väldigt olika mål och visioner, vilket kan göra att intressekonflikter lättare uppstår.

# Slutrapport

Fortsätta med nuvarande konstellation får följande konsekvenser

- ESS styrelse är ansvariga för en sektion trots att de saknar insyn och styrmedel. Så har det ju i och för sig varit i många år, men det har inte varit tydligt att så är fallet.
- Vi följer inte rådande praxis om att sektioner inte ska vara juridiska personer vilket medför att jollesektionen kan teckna avtal, ta lån etc utanför vår kontroll.
- Vi kan inte begränsa ESS jollesektions besluträtt på annat sätt än att de skriver om sina stadgar. Stadgeändring kan inte framtvingas av ESS.

Slutrapport

# Förteckning över källor som använts för utredningen om förening resp. sektion

- www. skatteverket.se
  - Allmännyttiga föreningar – ideella föreningar
  - Starta – ideella föreningar
  - SKV 327 Ideella föreningar – civilrätt
  - Lars Annemark, Föreningssektionen, Skatteverket, Uppsala
  - Birgitta Wallberg, Föreningssektionen, Skatteverket, Uppsala
  - Thomas Zeffer, Föreningssektionen, Skatteverket, Uppsala

- Lantmäteriet
  - tel. 0771-636363 ang. fastigheten Sollentuna-Tureberg 29:33

- Svensk Juristtidning
  - Sektion eller förening, artikel av universitetslektor Björn Lindquist

- Riksidrottsförbundet
  - Svenska seglarförbundet - Föreningar
  - www.svensksegling.se – SSF Seglarskola
  - Åsa Blomqvist-Jonsson, Ekonomi och Administration, Sv. Seglarförbundet

- Sollentuna
  - Sollentuna kommun: D-077-15, Segeludden (Dnr 1981.146)
  - Kundansvarig fastighetsförvaltare Christina S. Lavstedt
  - Kassör Asbjörn Austlid, Sollentuna Båtklubb
  - SBK: överenskommelse med Jolle ang. gemensamma frågor (2012-11-10)

- Jurister
  - Jur. kand. Magnus Björnberg, Sollentuna
  - Advokat Ola Nordström, Uppsala

- Stadgar mm
  - Stadgar för Edsvikens Segelsällskap (2001-03-21)
  - Stadgar för Jollesektionen (2004-03-22)
  - www.essjolle.se
  - Verksamhetsberättelse ESS 860101-861231